

Bruxelles, 11.10.2018.
COM(2018) 686 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju za 2019.

{SWD(2018) 434 final}

1. Uvod

Norme su instrumenti neophodni za pravilno funkcioniranje jedinstvenog tržišta. Ubrzavaju gospodarski rast uklanjanjem prepreka koje sprečavaju ulazak inovativnih i konkurentnih proizvoda i usluga na tržišta te šire trgovinu na nova tržišta. Norme poboljšavaju usklađenost, kvalitetu i učinkovitost proizvoda i usluga te proizvođačima nude stabilan temelj za ulaganja u nove tehnologije i digitalizaciju postupaka. Norme također proizvođačima omogućuju snalaženje u prijelazu na niskouglične izvore energije, sudjelovanje u globalnim lancima vrijednosti i dodavanje uslužnih komponenti proizvodima.

Razvoj sinergije unutar europskog normizacijskog sustava ima ključnu ulogu u postizanju najboljeg mogućeg učinka normizacije, uzimajući u obzir i međunarodne dimenzije normizacije. Sinergije trebaju uključiti mala i srednja poduzeća te novoosnovana poduzeća čime se podupiru inovacije i tehnologije na unutarnjem tržištu.

Komisija s pomoću mjera utvrđenih u godišnjim programima rada pokušava ostvariti svoj glavni cilj – pametan, održiv i uključiv rast. Europske norme imaju značajnu potpornu ulogu u sklopu većine tih mjera jer olakšavaju provedbu relevantnog zakonodavstva omogućivanjem pretpostavke sukladnosti s osnovnim zahtjevima. Usto, norme osiguravaju interoperabilnost među sektorima kao što je sektor informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) čime se omogućuje razvoj novih tehnologija, aplikacija i usluga i podržava europski rast i konkurentnost.

Osim usklađenih normi koje Komisija službeno zahtijeva za zakonodavne akte, također postoji cijeli niz europskih normi i europskih normizacijskih dokumenata koje su razvile europske organizacije za normizaciju¹ (ESO). Te norme možda nisu formalno zatražene, ali svejedno su potrebne za podršku pri implementaciji politika Komisije. U Godišnjem programu rada Unije za europsku normizaciju za 2019. (AWUP) identificirana su glavna područja politika relevantna u tom pogledu: energetika, kružno gospodarstvo, obrana, sigurnost, unutarnje tržište i jedinstveno digitalno tržište. Utvrđeni su strateški prioriteti za europsku normizaciju kao potpora zakonodavstvu i politikama EU-a. Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju također stavlja te strateške prioritete u širi kontekst međunarodne suradnje u pogledu normizacije.

Europski normizacijski sustav temelji se na jedinstvenom sustavu povlaštenog javno-privatnog partnerstva između Komisije i europskih organizacija za normizaciju u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 1025/2012². U Godišnjem programu rada Unije za europsku normizaciju za 2019. definirane su osnovne smjernice za budući razvoj tog partnerstva, uključujući važno načelo uključivosti.

¹ CEN — Europski odbor za normizaciju, CENELEC — Europski odbor za elektrotehničku normizaciju i ETSI — Europski institut za telekomunikacijske norme.

² Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji.

Od donošenja Komunikacije o europskim normama za 21. stoljeće³ Komisija je blisko surađivala s partnerima iz industrije, javnim tijelima, nevladinim organizacijama i akademskom zajednicom na provedbi inicijativa predloženih u Komunikaciji, uključujući ciklus upravljanja u cilju poboljšavanja dijaloga sa zakonodavcima EU-a i razvoj zajedničke inicijative o normizaciji⁴ (JIS). Zajednička inicijativa o normizaciji završava 2019. i u Godišnjem programu rada Unije za europsku normizaciju predložena su područja djelovanja za zadnju godinu provedbe.

Ovaj program rada pripremljen je uz neprocjenjiv doprinos u okviru međuinstitucijskog dijaloga koji je organiziran u lipnju 2018. kada su se okupili visokopozicionirani predstavnici zajednice za normizaciju, industrije, Komisije, Europskog parlamenta, Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, Odbora regija i drugih dionika u europskoj normizaciji.

Taj je događaj bio prilika za razmjenu ideja o strateškim pitanjima, pružanje povratnih informacija o Komisijinim inicijativama za normizaciju i otvorenu raspravu o budućim prioritetima politike i načinima za jačanje europskog normizacijskog sustava. Tijekom rasprave osvrnulo se na niz tema uključujući opće funkcioniranje sustava normizacije, pitanja o postupku upravljanja normizacijom i stavovima o prioritetima normizacije EU-a, na razini EU-a i u širem međunarodnom kontekstu. Kao osobito važan aspekt naglašen je doprinos europskog obrazovnog sustava u pružanju potpore novih tehnologijama i stvaranju nove generacije stručnjaka. Stručna skupina platforme s više dionika za normizaciju IKT-a (MSP)⁵ i kontinuirani plan za normizaciju IKT-a pohvaljeni su kao primjer kooperativnog planiranja i uključivanja dionika.

Komisija želi nastaviti s tim pristupom u budućnosti i dobivati važna saznanja u sklopu dijaloga. To pomaže u određivanju prioriteta pri radu na normizaciji te u internim razmatranjima i pripremnim djelovanjima prije pripreme izvješća o provedbi Uredbe (EU) br. 1025/2012. Komisija će pripremiti to izvješće i dostaviti ga Europskom parlamentu i Vijeću.⁶

2. Strateški prioriteti za europsku normizaciju kao potpora zakonodavstvu i politikama Unije⁷

2.1. Mjere za potporu strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta

Postojanje normi IKT-a i tehničkih specifikacija, osobito u pogledu pružanja interoperabilnosti između proizvoda, usluga i uređaja, ključno je za iskorištavanje svih prednosti koje jedinstveno digitalno tržište može pružiti. Komisija je u suradnji s europskim i

³ COM(2018) 358

⁴ C(2016) 3211

⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/european-multi-stakeholder-platform-ict-standardisation>

⁶ U skladu s obvezom utvrđenom u članku 24. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

⁷ Vidjeti mjere u SWD-u priloženom ovoj Komunikaciji

međunarodnim organizacijama za normizaciju, drugim forumima i konzorcijima te industrijskim i društvenim dionicima napredovala u svim prioritetnim područjima i domenama navedenima u Komunikaciji o prioritetima normizacije IKT-a za jedinstveno digitalno tržište⁸, kako je navedeno u Komunikaciji o normizacijskoj politici EU-a i o doprinosu europskih normi politikama EU-a⁹.

Digitalizacija je potaknuta potrebom pojedinih industrija da povećaju učinkovitost, ali i očekivanjima klijenata i dobavljača. Stoga je pri izradi normi IKT-a važno uključiti ne samo pružatelje već i korisnike, uključujući ranjive i manjinske skupine u društvu poput osoba s invaliditetom. Također je potrebno sagledati pitanja normizacije na razini EU-a kako bi se osiguralo da ih razmotri mjerodavno zakonodavstvo, poput pravila EU-a o zaštiti podataka.

Potrebe u području normizacije kao potpora politikama EU-a navedene su u godišnje ažuriranom kontinuiranom planu normizacije IKT-a kojeg objavljuje Komisija. U verziji kontinuiranog plana normizacije IKT-a¹⁰ za 2018. navedeno je 170 mjera organiziranih oko četiri tematska područja: ključni čimbenici, društveni izazovi, inovacije za jedinstveno tržište i održiv rast.

Stvaranje pravih uvjeta za procvat digitalnih mreža i usluga jedan je od triju stupova strategije za jedinstveno digitalno tržište. Normizacija će ga podržati u 2019. naglaskom na internet stvari, velike količine podataka, lance blokova, kooperativne inteligentne prometne sustave i autonomnu vožnju, e-zdravstvo, pametne gradove, pristupačnost, e-vladu i umjetnu inteligenciju. Usklađivanje u pogledu spektra za 5G i dostupnost globalnih normi za 5G do kraja 2019. kako je predviđeno u Akcijskom planu za 5G potaknut će ulaganja u 5G mreže i aplikacije.

Kibersigurnosni zahtjevi trebali bi obuhvatiti dodatnu zaštitu od kibernapada u pogledu postupaka, sustava i opreme za upravljanje hardverom i softverom. Komisija je u svom Prijedlogu uredbe o Aktu o kibersigurnosti iz 2017.¹¹ predložila stvaranje europskog okvira za sigurnosno certificiranje u području IKT-a za proizvode i usluge. Programi certificiranja primjenjivat će norme i tehničke specifikacije kako bi se označila i procijenila sukladnost s navedenim kibersigurnosnim zahtjevima.

Tehnologija lanca blokova podržava sigurnu pohranu podataka koje se uz to može obuhvatiti revizijom te smanjuje transakcijske troškove čime se postiže visoka razina sljedivosti i sigurnosti u ekonomskim transakcijama na internetu. S obzirom da sustav prikuplja podatke s javnih i privatnih mreža, normizacija je potrebna za interoperabilnost među različitim konfiguracijama tehnologije lanca blokova. Komisija je 1. veljače 2018. osnovala Opservatorij i forum EU-a čija će se Radna skupina za politiku lanca blokova i okvirne uvjete baviti, među ostalim, pitanjima o tehnološkom razvoju i razvoju ekosustava poput

⁸ COM(2016) 176

⁹ COM(2018) 26 i SWD(2018) 15

¹⁰ http://ec.europa.eu/growth/industry/policy/ict-standardisation_en#rolling_plan_ict_standardisation

¹¹ COM(2017) 477

interoperabilnosti na koja normizacija može ponuditi odgovor. Također će utvrditi postoji li potreba za normizacijom lanaca blokova na razini EU-a¹².

Umjetna inteligencija (AI) ima velik učinak na gospodarstvo i društvo te u mnogim aspektima utječe na naš svakodnevni život. Potrebno je pripremiti proizvode i usluge umjetne inteligencije za tržište te osigurati poštovanje sigurnosnih normi¹³. Europski savez za umjetnu inteligenciju bit će europska referentna platforma za razmišljanje o umjetnoj inteligenciji. Komisija uspostavlja stručnu skupinu na visokoj razini koja će upravljati radom Europskog saveza za umjetnu inteligenciju i pomoći pri određivanju potreba za normizacijom.

2.2. Mjere potpore energetskej uniji i klimatskoj politici

Ciljevima za smanjenje emisija CO₂ za sve tipove vozila žele se smanjiti emisije stakleničkih plinova iz prometnog sektora i istodobno osigurati njegova konkurentnost te ostvariti uštede goriva za potrošače. Takvi ciljevi mogu i poboljšati kvalitetu zraka u gradovima te pogodovati okolišu. Istodobno predstavljaju izazov za automobilsku industriju koja mora pronaći načine za smanjenje potrošnje goriva. Komisija je utvrdila ciljeve¹⁴ i cilj normizacije jest omogućiti norme koje će industriji olakšati smanjenje emisija CO₂ poticanjem inovacija te poboljšanje učinkovitosti vozila (npr. aerodinamičke radne značajke).

Kao dio trećeg paketa za mobilnost¹⁵, cilj predložene Uredbe EU-a o označivanju guma¹⁶ jest doprinijeti učinkovitosti potrošnje goriva, sigurnosti i smanjenju zvučnih emisija omogućivanjem bolje informiranosti potrošača prilikom kupnje guma. Normama se primjerice može podržati razvoj usklađenih ispitivanja učinkovitosti poput prianjanja na ledu i navođenja tih podataka na oznaci čime se potrošačima pruža potpunija slika o učinkovitosti guma u zimskim uvjetima. Predloženom uredbom također se otvara put za moguće uključivanje informacija o abraziji guma na oznaci. Abrazija guma prepoznata je kao najvažniji izvor onečišćenja mikroplastikom, ali ne postoje prikladne ispitne metode koje bi podržale takvu mjeru politike.

Konačno, norme mogu podržati ekologizaciju broderskog sektora s pomoću alternativnih goriva (npr. ukapljeni prirodni plin od fosilnih goriva, biomase ili nastao pretvaranjem električne energije u plin, električna energija, vodik) za primjenu na vodi.

Komisija proširuje zahtjeve za ekološki dizajn na nove kategorije proizvoda: pumpe, uređaje za lokalno grijanje prostora, uređaje za lokalno grijanje prostora na kruto gorivo, proizvode

¹² Komisija je izravno uključena u normizaciju putem tijela za vezu s ISO Tehničkim odborom 307 za lance blokova i decentralizirane tehnologije. Također je povezana sa fokusnom skupinom CEN-a za lance blokova i tehnologiju decentraliziranog vođenja evidencije transakcija čiji je izvorni zadatak izraditi bijelu knjigu EU-a o normizaciji lanaca blokova. Također će utvrditi postoji li potreba za normizacijom lanaca blokova na razini EU-a.

¹³ Vidjeti pojedinosti u COM(2018) 237

¹⁴ COM(2018) 284

¹⁵ https://ec.europa.eu/transport/modes/road/news/2018-05-17-europe-on-the-move-3_hr

¹⁶ COM(2018) 296

za grijanje zraka, proizvode za hlađenje, visokotemperaturne procesne rashladne uređaje i ventilatorske konvektore te sustave za hlađenje i baterije. Očekuje se da će se normizacijom u idućim godinama osigurati tehničke specifikacije potrebne za provedbu tih novih zahtjeva.

2.3. Mjere potpore akcijskom planu za kružno gospodarstvo

Sigurniji promet, vozila koja manje zagađuju i napredna tehnološka rješenja potiču konkurentnost industrije EU-a i istodobno su od koristi za građane. Komisija je utvrdila strateški akcijski plan¹⁷ za razvoj i proizvodnju baterija u Europi na temelju rada Europskog saveza za baterije.¹⁸ U planu su predviđene mjere za normizaciju kako bi se utvrdila mogućnost razvoja standardiziranog programa EU-a za radni vijek baterija. Usto, možda je potrebno razmotriti ulogu ekološkog dizajna u okviru predlaganja održivog dizajna i zahtjeva za uporabu baterija. U tom kontekstu ispitat će se potencijalna uloga europskih normi u omogućivanju sigurne i održive proizvodnje, (ponovne) upotrebe i recikliranja baterija.

Kada je riječ o plastici, jedan od razloga za slabu upotrebu reciklirane plastike dvojbe su mnogih robnih marki i proizvođača proizvoda koji se pribojavaju da reciklirana plastika neće zadovoljiti njihove potrebe za pouzdanom i opsežnom ponudom materijala sa stalnim specifikacijama kvalitete. S time na umu, razvoj standarda kvalitete za sortirani plastični otpad i reciklirane plastike mogao bi omogućiti bolju integraciju djelatnosti recikliranja u vrijednosni lanac plastike. Nakon utvrđivanja potreba za normizacijom¹⁹, Komisija će predložiti razvoj normi za proceduralna i infrastrukturna pitanja u pogledu recikliranja. Usto, europska strategija za plastiku u kružnom gospodarstvu identificirala je potrebu za razvojem metoda za procjenu gubitaka mikroplastike iz, među ostalim, tekstilnih izvora. Uloga tijela za normizaciju u 2019. bit će pregled i moguća razrada ispitnih metoda koje su zajamčene Međusektorskim sporazumom²⁰ za procjenu ispuštanja mikroplastika u vodeni okoliš tijekom pranja sintetičkih tekstilnih materijala.

Komisija je u svoj nedavni Prijedlog direktive o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš²¹ uvrstila prijedlog da se spremnici za piće mogu staviti na tržište samo ako su čepovi i poklopci, koji su među najčešće pronađenim predmetima, pričvršćeni na spremnike. S ciljem osiguranja dobrog funkcioniranja unutarnjeg tržišta nakon stupanja na snagu direktive, Komisija je u prijedlog uvrstila i izradu usklađene norme koju Vijeće i Europski parlament smatraju ključnom.

¹⁷ Prilog 2. dokumentu COM(2018) 293.

¹⁸ Europski savez za baterije (EBA) pokrenuo je potpredsjednik Šefčovič u listopadu 2017.:

https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_hr

¹⁹ Rezultati trenutačno provedenih „pomoćnih i pripremnih mjera na održivim kemikalijama” u skladu sa Sporazumom o

odjeli bespovratnih sredstava br. CEN/000/2017-05 za održive kemikalije.

²⁰ Sporazum je potpisalo pet industrijskih udruženja: AISE, CIRFS, EOG, EURATEX i FESI.

²¹ COM(2018) 340

2.4. Mjere potpore povezanijem i pravednijem unutarnjem tržištu s ojačanim industrijskim temeljem

Normizacija je važan preduvjet za povezanije i pravednije unutarnje tržište. Razvoj ključnih tehničkih normi vrlo je važan kako bi se osigurala interoperabilnost različitih sustava i može znatno olakšati uvođenje inovativnih rješenja. U paketu za mobilnost nedavno donesenom kako bi se prometnom sektoru pomoglo pri digitalizaciji i konkurentnom i socijalno pravednom prelasku na čistu energiju predstavljen je niz inicijativa. Primjerice, konvoji vozila omogućuju sigurnije kretanje skupinama autonomnih vozila primjenom automatiziranih inteligentnih kontrolnih sustava koji međusobno komuniciraju. U tom slučaju vodeće vozilo upravlja brzinom i smjerom kretanja svih drugih vozila; to je tehnologija budućnosti kojom se može postići bolja sigurnost na cestama i poboljšati učinkovitost prometa. Normizacija bi trebala podržati provedbu predložene uredbe EU-a²² pružanjem tehničkih specifikacija za rješavanje pitanja međupovezanosti i interoperabilnosti sustava. Usto, Komisija će raditi na rješavanju²³ problema sa spektrom u cilju podrške pristupa radiomreži tehnologijama za povezanu i automatiziranu mobilnost u pojasu od 5,9 GHz.

Kako bi se osigurali sigurni uvjeti vožnje na području EU-a mora postojati usklađenost u osmišljavanju, izgradnji i upravljanju cestovnom infrastrukturu. Norme mogu potaknuti na usklađivanje i razmjenu znanja među državama članicama o postupcima i zahtjevima koje treba slijediti.

Usto, radi bolje sigurnosti, uklanjanja tehničkih prepreka i brze primjene inovacija, naglasak je i dalje na utvrđivanju novih tehničkih specifikacija za interoperabilnost u pogledu infrastrukture i podsustava vozila željezničkog sustava.

Dovršetak osnovne mreže i koridora transeuropske prometne mreže (TEN-T) povećat će prijevozni kapacitet na unutarnjem tržištu bez povećanja emisija CO₂. Normizacija bi mogla podržati rješenja koja bi osigurala interoperabilnost i komunikaciju između elektroničkih sustava mreže.

Elektroničke informacije za prijevoz tereta u kombinaciji s elektroničkim izdavanjem računa poboljšat će učinkovitost sektora logistike. Norme za elektroničke informacije za prijevoz tereta trebale bi olakšati razradu jedinstvenog pristupa za prihvaćanje elektroničkih dokumenata.

Komisija će zatražiti i ažuriranje normi potrebnih za pregled i ispitivanje opasnih tvari koje se prevoze diljem država članica.

²² COM(2018) 286

²³ Vidjeti pojedinosti u COM(2018) 283

2.5. Mjere potpore europskom akcijskom planu obrane

Na europsko obrambeno tržište negativno utječu rascjepkanost i nedostatna suradnja unutar industrije. Stoga je uloga jedne od triju mjera najavljenih u akcijskom planu obrane²⁴ osigurati otvoreno i konkurentno jedinstveno tržište EU-a za obranu. Europska normizacija dokazano je uspješna u podržavanju otvorenosti i natjecanja na unutarnjem tržištu. Komisija je Europskoj obrambenoj agenciji predložila početak razvoja akcijskog plana za normizaciju u području obrane uz suradnju s europskim organizacijama za normizaciju.

2.6. Mjere potpore svemirskoj strategiji za Europu

Raspoređivanje sustava Galileo dovršit će se do 2020., zajedno s fazom uporabe sustava (započeto 2017.). To znači da će do tog trenutka svemirski segment biti u potpunosti raspoređen i sve usluge u potpunosti operativne. Komisija je Europskoj agenciji za globalne navigacijske satelitske sustave predložila početak razvoja akcijskog plana za normizaciju područja uz suradnju s europskim organizacijama za normizaciju.

2.7. Mjere potpore Europskom programu sigurnosti

Kako bi odgovorila na nove sigurnosne izazove, EU financira istraživanja radi unapređenja sigurnosnih tehnologija na europskoj razini. Industrijska baza za sigurnost EU-a sposobna je osigurati potrebna rješenja. Međutim, ta industrija mora prevladati postojeću rascjepkanost prije šireg prihvaćanja rezultata istraživanja koje financira EU. Normama bi se mogao premostiti taj jaz. One, naime, mogu osigurati ekonomiju razmjera i smanjiti neravnotežu u pogledu informacija između ponude i potražnje s pomoću prekograničnih transakcija.

3. Međunarodna suradnja

Jačanje konkurentnosti industrije EU-a u globalnom lancu vrijednosti i jačanje njezinog položaja na međunarodnim tržištima ključni su uvjeti za stvaranje radnih mjesta i rasta u Europi, osobito s obzirom na promjene dinamike u međunarodnim trgovinskim politikama²⁵.

Ti ciljevi mogu se primarno postići promicanjem najveće moguće usklađenosti između međunarodnih i europskih normi te promicanjem opće uporabe europskih i/ili međunarodnih normi izvan EU-a.

Komisija će u 2019. nastaviti s jačanjem političkog dijaloga s međunarodnim tijelima za normizaciju i sudjelovanjem u relevantnim međunarodnim forumima²⁶. Komisija će se

²⁴ COM(2016) 950

²⁵ Utjecaj promjenjivih međunarodnih dinamika na sudjelovanje Komisije u izradi politika (npr. industrijske politike) jedna je od tema o kojima se raspravljalo u sklopu međuinstitucijskog dijaloga o normizaciji do lipnja 2018.

²⁶ Poput Svjetske trgovinske organizacije i odbora Ujedinjenih naroda.

povezati i s međunarodnim organizacijama za normizaciju kao što su ISO/IEC/JTC1/ITU-T i po potrebi pratiti rad tehničkih odbora.

Komisija će također promicati europsku normizaciju i pridonijeti poglavljima o tehničkim preprekama trgovanju u pregovorima te pri razradi i provedbi različitih međunarodnih mjera politike poput sporazumâ o slobodnoj trgovini²⁷, Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine²⁸, Istočnog partnerstva²⁹, obnovljenog partnerstva između EU-a i Afrike³⁰ i procesa povezivanja Europe i Azije³¹.

Komisija će pokrenuti dijalog o normama sa Sjedinjenim Američkim Državama kako bi se olakšala trgovina i smanjile birokratske prepreke i troškovi³².

Slično tome, Komisija će osigurati kontinuitet projekata za vidljivost kao što su aktivni programi za upućene europske stručnjake za normizaciju u Kini i Indiji te internetska platforma za normizaciju s Kinom³³ i projekti povezani s međunarodnom suradnjom u pogledu normizacije IKT-a³⁴. Općeniti cilj takvih mjera jest predstaviti europski normizacijski sustav kao privlačnu alternativu drugim regionalnim ili nacionalnim mehanizmima za normizaciju, osigurati obavještajne informacije relevantne za normizaciju i olakšati bilateralnu suradnju u pitanjima normizacije.

Usto, mjerama će se podržati europska poduzeća koja imaju poteškoća s pristupom tržištima izvan EU-a zbog normizacijskih problema. Komisija planira produljiti postojeći projekt u Indiji od sredine 2019. do 2022. Komisija će podržati organizaciju sastanaka Partnerskog projekta za treću generaciju (3GPP) u Europi kako bi se olakšalo aktivno sudjelovanje niza europskih izaslanika, od glavnih industrijskih subjekata pa do MSP-ova, akademske zajednice i istraživačkih ustanova.

4. Javno-privatna partnerstva

4.1. Upravljanje

Pravodobna provedba normi visoke kvalitete zahtijeva stalnu suradnju i izgradnju povjerenja između dvije strane u javno-privatnom partnerstvu europske normizacije.

Posebnu pažnju obiju strana osobito zahtijeva kvaliteta usklađenih normi kojom se osigurava pretpostavka sukladnosti. Taj tip norme mora biti u skladu s nedavnom sudskom praksom, biti u skladu s Uredbom o europskoj normizaciji i ispunjavati pravne uvjete sektorskog

²⁷ <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>

²⁸ SL L 161, 29.5.2014., str. od 3. do 2137.

²⁹ Istočno partnerstvo (EAP) zajednička je inicijativa EU-a, njegovih država članica i šest istočnoeuropskih partnera: Armenije, Azerbajdžana, Bjelarus, Gruzije, Republike Moldove i Ukrajine.

³⁰ COM(2017) 763 final

³¹ COM(2018) 31

³² http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-4687_hr.htm

³³ <https://webgate.ec.europa.eu/cesip/>

³⁴ www.indico-ictstandards.eu; www.standict.eu

zakonodavstva koje obuhvaća. Kad je riječ o nedavnoj sudskoj praksi, Komisija će nastaviti s ponovnom procjenom svojih postupaka i iznošenjem tih podataka dionicima u okviru zajedničke inicijative o normizaciji pokrenute 2016. te putem akcijskog plana o upućivanju na usklađene norme koji je dogovoren između Komisije i europskih organizacija za normizaciju 2017.³⁵ Europske organizacije za normizaciju pozvane su da najveću prednost pridaju nereferentnim usklađenim normama kako bi se omogućile norme visoke kvalitete koje zahtijeva tržište i osiguralo pravovremeno upućivanje u Službenom listu Europske unije.

Za provedbu tog Akcijskog plana Komisija će se u 2019. usredotočiti na daljnju konsolidaciju novog sustava savjetnika za usklađene norme koji je uveden 2018. Sustav je bio uspostavljen za provjeru i procjenu kvalitete nacrtu usklađenih normi i njihove sukladnosti s odgovarajućim zakonodavstvom i politikama Unije.

Komisija će i dalje podržavati postupak upravljanja s pomoću redovnih strukturalnih dijaloga s europskim organizacijama za normizaciju. To se pokazalo korisnim za rano rješavanje prepreka i učinkovitu provedbu dogovorenih mjera.

4.2. Uključivost

Komisija ponovno poziva europske organizacije za normizaciju, nacionalna tijela za normizaciju³⁶ i organizacije iz Priloga III. (SBS, ANEC, ETUC i ECOS)³⁷ da nastave svoja nastojanja u cilju osiguravanja sudjelovanja dionika i poboljšavanja suradnje, ako je potrebno, prilagodbom unutarnjih pravila i postupaka.

Komisija namjerava pokazati koliko je povoljan utjecaj uključivosti na kvalitetu europske normizacije i njezinu sposobnost da postigne vrhunske rezultate i poboljša poslovnu konkurentnost, istodobno imajući na umu potrebe malih poduzeća i civilnog društva. Komisija će stoga od udruženja SBS koje predstavlja mala poduzeća u europskoj normizaciji tražiti konkretne primjere kojima se prikazuje kako se sudjelovanjem MSP-ova u normizaciji i posljedičnim povećanjem konkurentnosti stvara dodana vrijednost. Slično tome, organizacije koje zastupaju ekološke interese te interese potrošača i radnika u normizaciji (ANEC, ETUC i ECOS) trebale bi pružiti primjere kako njihovo sudjelovanje u normizaciji doprinosi širem društvu. Takvi primjeri mogu postaviti mjerila i ukazati na najbolje prakse koje druge organizacije mogu slijediti.

Usto, bilo bi korisno kada bi organizacije iz Priloga III istaknule svoju povezanost sa svojom klijentelom u različitim državama članicama. Važno je da njihovi nacionalni članovi uvide prednosti sudjelovanja organizacija iz Priloga III. u europskoj normizaciji i povećaju legitimitet tih organizacija.

³⁵ Vidjeti Akcijski plan u SWD-u(2018) 15

³⁶ Nacionalna tijela za normizaciju u smislu članka 2. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

³⁷ [Norme za mala poduzeća](#), [Glas europskih potrošača pri normizaciji](#), [Europska konfederacija sindikata](#) i [Europska ekološka građanska organizacija za normizaciju](#)

Europske organizacije za normizaciju također bi trebale prijaviti slučajeve kada je sudjelovanje manje zastupljenih dionika, osobito organizacija iz Priloga III., pogodovalo europskom normizacijskom sustavu i načinu na koji on funkcionira.

Komisija će dalje raditi na uključenosti i povezanim izazovima u okviru bilateralnog dijaloga s Međunarodnom organizacijom za normizaciju (ISO) i Međunarodnom elektrotehničkom komisijom (IEC).

4.3. *Evaluacija Uredbe*

U članku 24. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji propisuje se da će do 31. prosinca 2015., a nakon toga svakih pet godina, Komisija podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi te Uredbe.

Komisija će u tom kontekstu 2019. pokrenuti neovisnu reviziju europskog normizacijskog sustava i procijeniti njegovu učinkovitost. Neovisna revizija temeljit će se na rezultatima zajedničke inicijative o normizaciji, a možda i rezultatima istraživanja o utjecaju normizacije.

4.4. *Financiranje europske normizacije*

Postojeći okvirni sporazumi o partnerstvu s organizacijama CEN, CENELEC i ETSI koji predstavljaju pravni okvir Unije za financiranje europske normizacije završavaju u prosincu 2020. Radi smanjenja administrativnog tereta za europske organizacije za normizaciju i omogućivanja sudjelovanja svih nacionalnih tijela za normizaciju u razvoju normi, Komisija će procijeniti potencijalne nove mjere za jednostavnije financiranje europske normizacije širom upotrebom jednokratnih iznosa za sve oblike bespovratnih sredstava. Komisija će radi izračuna ljestvica jediničnih troškova i jednokratnih iznosa zatražiti od europskih organizacija za normizaciju da dostave svoje metodologije, statistike i potvrde o revizijama.

Usto, s obzirom na sljedeće okvirne sporazume o partnerstvu u skladu s rasporedom sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira (VFO od 2021. do 2027.), Komisija će zajedno s europskim organizacijama za normizaciju i organizacijama iz Priloga III. istražiti načine kako da najbolje odredi ažurirane ključne pokazatelje uspješnosti i njihovu provedbu u aktivnostima tih organizacija. Pregovori o sljedećem okvirnom sporazumu o partnerstvu započiju 2019.

5. *Rezultati zajedničke inicijative o normizaciji (JIS)*

Zajednička inicijativa o normizaciji djeluje u okviru zajedničke vizije za normizaciju koja se temelji na uzajamno dogovorenim temeljnim načelima. Inicijativu od potpisivanja u lipnju 2016. potiču dionici i podupire Komisija te će u načelu završiti s radom 2019. Komisija će stoga analizirati dobivene rezultate. Rezultati se dijele na tri kategorije:

1. podizanje svijesti, izobrazba i razumijevanje europskog normizacijskog sustava;
2. usklađivanje, suradnja, transparentnost i uključivost;
3. konkurentnost i međunarodna dimenzija.

5.1. Istraživanje gospodarskih i društvenih utjecaja normizacije

Norme imaju ključnu no ponekad nevidljivu ulogu u podupiranju gospodarskog rasta, jer je njihova uloga jačanje produktivnosti i konkurentnosti te poticanje inovacija i povećavanje društvene dobrobiti. Usto, manje se zna o utjecaju normi na poduzeća i njihove opskrbe lance. Isto vrijedi i za javni sektor, koji nije uvijek svjestan ili obaviješten o utjecaju primjene normi u javnim politikama.

Stoga, na poziv Vijeća te u skladu sa zajedničkom inicijativom o normizaciji Komisija priprema istraživanje gospodarskih i društvenih utjecaja normizacije u EU-u. Postupak nadmetanja kao preduvjet za pokretanje istraživanja planira se u 2018., a podržava ga studija izvedivosti koja je pokrenuta 2017.